

Stimuleren van fietsen naar het werk. Wat zijn de financiële mogelijkheden?

Versie 12 maart 2024

Foto: Bas de Meijer

35% van de mensen die nu over een korte afstand met de auto naar het werk reist, zou best willen fietsen. Dat blijkt uit een recent onderzoek van MarketResponse¹. Verandering is echter lastig. Gemak en gewoontes spelen een belangrijke rol. De auto staat voor de deur, de autosleutel ligt op het kastje in de gang, de fiets staat achterin de schuur. Maar ook de werkgever speelt een belangrijke rol. De reiskostenvergoeding bepaalt voor een deel de keuze van vervoer van een werknemer.

Het stimuleren van fietsen naar het werk is tot nu toe vooral een ding van de overheid. Maar ook vanuit het perspectief van de werknemer kan fietsen naar het werk interessant zijn. Een perspectief dat in sommige cao's nog onderbelicht is. Betere voorwaarden voor de fietsende medewerker kunnen helpen bij de invulling van goed werkgeverschap, vitaliteit en bij preventie van ziekteverzuim. Maar aan een goede fietsregeling zit ook een financiële component die in deze tijden van koopkrachtverlies en hoge benzineprijzen nog belangrijker wordt. Een goede fietsvergoeding kan een financiële steun in de rug zijn voor een medewerker die op fietsbare afstand van het werk woont.

Tour de Force² heeft deze publicatie samen met Natuur & Milieu opgesteld om vertegenwoordigers van werknemers bij vakbonden en ondernemingsraden te laten zien hoe je fietsen naar het werk kunt stimuleren. Een deel van de cases zijn ingebracht door Lease a Bike en Hellorider, twee aanbieders van de fiets van de zaak.

¹ MarketResponse, *Kies de Fiets. Een onderzoek naar de motivaties en belemmeringen om vaker voor de fiets te kiezen*. Amsterdam, januari 2023.

² Tour de Force is het samenwerkingsverband van overheden, marktpartijen, maatschappelijke organisaties, kennisinstituten en platforms die zich inzetten voor 'de fiets' in Nederland.

Waarom fietsen naar het werk stimuleren?

De fiets verdient een serieuze positie in het mobiliteitsbeleid van een werkgever. De fiets past in een groeiende behoefte van duurzaam zakelijk reizen en bij de groeiende aandacht voor gezondheid en vitaliteit. We hebben de positieve aspecten van fietsen naar het werk nog even op een rij gezet:

- De fiets is snel, vaak net zo snel of sneller dan de auto, met name in een stedelijke omgeving.
- Fietsen is gezond: fietsende 55-plussers hebben het immuunsysteem van 20-jarigen³.
- Fietsen is duurzaam, geen uitstoot van CO₂, fijnstof of andere schadelijke stoffen.
- De fiets neemt minder parkeerruimte in beslag dan een auto.
- De fiets is goedkoper dan een auto of de trein.

Uit verschillende onderzoeken blijkt dat personen die naar het werk fietsen zich gemiddeld minder vaak ziek melden. Het gemiddeld aantal verzuimdagen van fietsers is 7,4 tegen 8,7 voor niet-fietsers. Onder fietsers is een grotere groep is die zich nooit ziek meldt. Ook de verzuimfrequentie bij fietsers is lager dan die van niet-fietsers.

Bronnen:

- [Preventive Medicine: The association between commuter cycling and sickness absence](#)

- [Institute for employment-studies: Impact of the Cycle to Work Scheme](#)

- [TNO: Fietsen is groen, gezond en voordelig](#)

- [Nationaler Radverkehrsplan: Forschung Radverkehr](#)

Hoe kan een werkgever fietsen naar het werk stimuleren?

Om fietsen naar het werk te stimuleren zijn er drie zaken die een werkgever kan regelen⁴:

1. Vergoedingen: vergoeden van gebruik, vergoeden van de aanschaf of ter beschikking stellen
2. Voorzieningen: een overdekte, veilige stalling met goede rekken en laadpunten. Kleedruimte en eventueel een douche voor de fanatieke fietser. Lockers en een kapstok voor een natte regenjas.
3. 'Zachte' fietsstimulerende maatregelen: voorbeeldgedrag, campagnes, probeeracties, fietsenmaker op locatie (winter- en voorjaarscheck).

De Nederlandse fiscus biedt verschillende mogelijkheden om fietsen naar het werk financieel te ondersteunen. Op die vergoedingen, de financiële mogelijkheden, gaan we dieper in.

Vergoeden van het gebruik van de fiets

Een werkgever mag een fietsende medewerker een onbelaste kilometervergoeding geven voor de woon-werk reis én voor zakelijke ritten en dienstreizen. Die vergoeding is maximaal €0,23 per kilometer onbelast. Meer vergoeden mag ook, het deel boven de 23 cent is dan in principe belast, tenzij het uit de vrije ruimte van de Werkkostenregeling komt.

³ <https://www.bbc.com/news/health-43308729>

⁴ Uitgebreide informatie over het stimuleren van fietsen naar het werk vind je ook in de Fietswijzer van Natuur & Milieu: <https://www.natuurenmilieu.nl/themas/mobiliteit/projecten-mobiliteit/fietswijzer/>

Als eerste bedrijf in Nederland biedt KPN een netto kilometervergoeding van € 0,40 per fietskilometer aan. In combinatie met een leasefietsplan kunnen medewerkers tegen lage kosten een (elektrische) fiets rijden. Wie één dag per week naar kantoor fietst met een reisafstand van 15 km enkele reis, rijdt een gemiddelde elektrische fiets al bijna voor niets. En voor wie nog meer fietst, is de regeling extra voordelig. Medewerkers die met hun eigen auto reizen krijgen € 0,23 cent netto per kilometer⁵.

Vergoeden van de aanschaf van een fiets

Een werkgever mag een medewerker een vergoeding geven voor een fiets die de medewerker zelf koopt. Deze vergoeding is te combineren met een kilometervergoeding. De regeling lijkt op het oude fietsplan. De fiscus biedt twee opties voor een fiscaal vriendelijke afhandeling:

1. De vergoeding gaat ten laste van de vrije ruimte in de Werkkostenregeling (WKR),
2. De medewerker levert brutoloon in, in ruil voor een (gedeeltelijke) vergoeding van de fiets. Het fiscale voordeel gaat ten koste van de vrije ruimte.

Renteloze lening voor de aanschaf van een fiets

Een werkgever mag een medewerker een lening geven voor de aanschaf van een fiets. Het rentevoordeel van die lening valt binnen de WKR onder de nihilwaarderingen als de lening wordt ingezet voor de aanschaf van een fiets, elektrische fiets of elektrische scooter. Dit voordeel gaat dus niet ten koste van de vrije ruimte. Een medewerker kan de renteloze lening bijvoorbeeld terugbetalen met de reiskostenvergoeding. Het voordeel voor de werknemer is de niet-betaalde rente op de lening en hij/zij hoeft het bedrag voor de fiets niet in een keer op te hoesten. Voor de werkgever is er een klein financieel nadeel, namelijk de gederfde rente.

De fiets van de zaak

Sinds 1 januari 2020 is er een nieuwe bijtellingsregeling voor de fiets van de zaak. Die regeling biedt werkgevers extra mogelijkheden om fietsen naar en voor het werk te faciliteren en te stimuleren. De fiets van de zaak wordt ook wel de leasefiets genoemd (net zoals we de auto van de zaak ook wel leaseauto noemen). In het geval van een fiets van de zaak, koopt of leaset de werkgever de fiets en stelt deze ter beschikking aan de medewerker. De fiets blijft dus eigendom van de leasemaatschappij of van de werkgever en niet van de werknemer. En de medewerker met een leasefiets heeft geen recht op kilometervergoeding.

De fiscus gaat ervan uit dat de fiets ook privé wordt gebruikt en dat de medewerker daar dus een voordeel van heeft. Dat is de reden dat de fiscus een bijtelling in rekening brengt. De bijtelling zorgt ervoor dat de fiets van de zaak een vrijstelling heeft gekregen binnen de WKR. Veel aanbieders noemen dit marketingtechnisch buiten de WKR. Dit is dus buiten de 'vrije ruimte van de WKR'.

De bijtellingsregeling

Wat houdt die bijtellingsregeling voor de fiets van de zaak in? Leasede je vóór 2020 zakelijk een fiets, dan moest je het privénut van de fiets van de zaak zelf bepalen. Dat was een lastig verhaal, een drempel voor het leasen van fietsen. Vanaf 2020 is dit geregeld met een bijtellingspercentage voor

⁵ Bron: <https://www.overons.kpn/nieuws/kpn-stimuleert-fiets-voor-woon-werkverkeer/>

privégebruik, net als bij de auto van de zaak. Het verschil met de auto is het bijtellingspercentage: 7 procent voor de leasefiets (16 of 22 procent voor de auto).

Wie betaalt wat?

Naast de bijtellingskosten zijn er natuurlijk de leasekosten. Bij een auto van de zaak betaalt de werkgever deze kosten meestal volledig met soms een kleine eigen bijdrage van de medewerker. Dat kan bij een fiets van de zaak ook, maar bij de fiets van de zaak zien we ook de variant waarbij de medewerker de leasekosten deels of volledig betaalt. De medewerker kan de leasekosten uitruilen met zijn of haar brutoloon. Het fiscale voordeel is voor de medewerker. Het uitruilen valt buiten de WKR.

Voordelen van een fiets van de zaak

#1 Duurdere fietsen komen binnen handbereik

Met een leaseregeling maakt een werkgever de fiets financieel aantrekkelijker voor medewerkers. Je subsidieert in feite fietsen naar het werk. Duurdere fietsen zoals de e-bike en de speed pedelec komen dan in beeld, dat is een voordeel ten opzichte van het oude fietsplan dat vaak beperkt was tot fietsen van maximaal 749 Euro. De e-bike en de speed pedelec zorgen ervoor dat de fiets ook interessant wordt voor mensen die verder van het werk wonen, bijvoorbeeld op 10 of 20 kilometer.

#2 Als alternatief voor de leaseauto

Een tweede goede reden voor een fiets van de zaak is als alternatief voor de auto van de zaak. Bijvoorbeeld voor medewerkers die geen auto van de zaak willen omdat ze die niet kwijt kunnen in de stad. Of misschien ben je zelf wel klaar met leaseauto's. Ze kosten elke maand veel geld en nemen parkeerruimte in beslag.

Dat een fiets van de zaak niet alleen interessant is voor woon-werkverkeer laat [Vierstroom Zorg Thuis](#) zien. Zij besloten in 2020 om 450 fietsen ter beschikking te stellen voor hun ambulante zorgverleners en kantoorpersoneel. Vierstroom betaalt de leasekosten van de speciaal ontworpen 'zorg-e-bike'. Reistijdwinst, minder verzuim en lagere reiskosten compenseren deze kosten grotendeels. Medewerkers mogen de fietsen ook privé gebruiken en zijn volgens de Vierstroom enorm enthousiast. Vierstroom ziet deze maatregel daarom ook als een aantrekkelijke arbeidsvoorwaarde en als een manier om medewerkers te binden.

#3 Naast de leaseauto

De fiets van de zaak is te combineren met de auto van de zaak. Voor medewerkers die recht hebben op een auto van de zaak, maar deze niet elke dag nodig hebben, kan een fiets van de zaak een stimulans zijn om een of meerdere dagen per week met de fiets naar het werk te komen.

#4 Gemak

Met een leaseregeling koopt een werkgever service en gemak. Het is de makkelijkste manier om medewerkers van een fiets te voorzien. De leasemaatschappij zorgt ervoor dat zowel de werkgever als de werknemer zich nergens druk over hoeven te maken. Of het nu gaat om het onderhoud, de verzekering, de schadeafhandeling of pech onderweg.

Om te verduurzamen zocht Kyocera⁶ naar een manier om het aantal autokilometers van medewerkers te beperken en daar paste het idee van een fiets van de zaak prima in. Sabrina Bakker, Governance Manager, vertelt: “De doorslag gaf het feit dat de werknemer haast alles zelf regelt via het digitale platform. We wilden weinig extra werk aan de fietsregeling hebben”. Intussen zitten al 12 van de 75 collega’s van Bakker op de leasefiets en een aantal aanvragen loopt. “We dragen zelf 35 euro per de maand bij aan de leasekosten. Dat verlaagde de drempel om mee te doen. Dat alle soorten fietsen vallen binnen de fietsregeling, trekt de laatste twijfelaars over de streep. Je kunt ook een e-bike bestellen, voor als je wat verder weg woont”.

#5 Spreiding van kosten

Voor tien of meer medewerkers een e-bike of speed pedelec aanschaffen is een flinke investering. Door te leasen kan een werkgever de kosten spreiden over meerdere jaren. Ditzelfde argument geldt voor de werknemer. Een vast maandelijks bedrag in plaats van een grote uitgave in een keer is vaak de doorslaggevende factor om te leasen.

Vragen over de fiets van de zaak

Fiets van de zaak en kilometervergoeding?

De fiets van de zaak is niet voor iedereen interessant. Dat kan bijvoorbeeld gelden voor werknemers die nu een onbelaste reiskostenvergoeding krijgen voor hun reizen op de fiets. Die reiskostenvergoeding komt namelijk te vervallen voor de dagen dat ze met de leasefiets naar het werk komen. Deze werknemer zal dan het sommetje maken: “Wat lever ik in qua reiskostenvergoeding en wat krijg ik ervoor terug via de fiets van de zaak?”

Afhankelijk van hun reisafstand en reisfrequentie heb je het dan over enkele tientjes tot meer dan 100 euro per maand die de werknemer misloopt. Op de website van de Fietzersbond staat een [tool](#) waarmee je kunt uitrekenen hoeveel geld je jaarlijks belastingvrij ontvangt aan kilometervergoeding.

Wat als je ook wel eens met de trein reist?

Medewerkers die niet iedere dag met de fiets van de zaak reizen of een deel van de reis met een ander vervoermiddel, bijvoorbeeld de trein, afleggen, komen wel in aanmerking voor een onbelaste reiskostenvergoeding voor de kilometers die ze met een ander vervoermiddel reizen. Dat vraagt in feite om een ritregistratiesysteem. Werkgever en werknemer kunnen ook een afspraak maken over het aantal dagen dat gefietst wordt en het aantal dagen dat de auto of de trein wordt gebruikt. Eén keer per jaar een afspraak maken is voldoende en de werkgever kan dan reiskostenvergoeding geven voor de dagen dat niet wordt gefietst. Geen ingewikkelde ritregistratie nodig.

Het is overigens ook mogelijk om de fiets enkel privé te rijden.

Een aantal werkgevers kiest ervoor om reiskostenvergoeding door te betalen aan de leasefietsrijder. Dit is een mogelijkheid, het mag alleen niet onbelast, tenzij je nog ruimte hebt in de WKR, zie onderstaande case.

⁶ Bron: Lease a Bike

De BTE Groep (800 medewerkers) uit Dodewaard is een samenwerkingsverband van acht betonbedrijven. De BTE Groep heeft besloten toch reiskostenvergoeding uit te keren aan deelnemers van hun leasefietsregeling. De werkgever stopt de reiskostenvergoeding in de WKR. Dit blijkt een doorslaand succes, inmiddels zit meer dan 12% (>110 medewerkers) op de fiets⁶.

Wat gebeurt met de leasefiets als de medewerker van werkgever verandert?

Wanneer een medewerker met een actief leasecontract uit dienst gaat, moet er een oplossing zijn voor de fiets. Verschillende aanbieders bieden verschillende opties:

- De medewerker die uit dienst gaat, betaalt de resterende leasetermijnen af en houdt de fiets.
- Het bestaande leasecontract wordt overgenomen door een collega binnen het bedrijf.
- De medewerker neemt de fiets en het leasecontract mee naar de nieuwe werkgever.
- Het leasecontract wordt omgezet naar een private leasecontract.

“We wilden dat de fietsregeling beschikbaar zou zijn voor alle collega’s binnen het bedrijf”, zegt Rachelle Dange, Compensation & Benefits Specialist bij Hazera Seeds⁶. “Dus ook als je ver van kantoor woont en de fiets niet voor woon-werkverkeer kunt gebruiken, kun je kiezen voor de fiets van de zaak.” Hazera draagt zelf niet bij aan de leasekosten. “Ook zonder bijdrage van onze kant is de fietsregeling aantrekkelijk. Doordat we de leasekosten maandelijks inhouden op het brutosalaris, is er sprake van een fiscaal voordeel. Ten opzichte van de privé-aanschaf van een fiets kan dat tot 40 procent schelen.” Hazera heeft een speciale regeling waarmee de leasefiets na de looptijd van 36 maanden kan worden overgekocht.

Welke medewerker kiest voor een leasefiets?

Voor een werkgever die geen reiskosten van fietsende medewerkers vergoedt, is een fiets van de zaak in theorie interessant voor iedere medewerker die op fietsbare afstand woont. En een fietsbare afstand is tot zo’n 7,5 kilometer voor een gewone fiets, tot 15 kilometer voor een e-bike en tot 20 kilometer voor een speed pedelec. Voor een goedkope gewone fiets is een leaseconstructie vaak teveel van het goede.

Voor een medewerker die toe is aan een nieuwe fiets, is een fiets van de zaak bijna altijd een interessante optie. Met name de mogelijkheid om gespreid te betalen, is een pré. Het succes van een leaseregeling wordt daarnaast bepaald door de hoogte van de werkgeversbijdrage. Bij een werkgeversbijdrage van zo’n € 50,- per maand zijn potentiële fietsers snel overtuigd.

SuitSupply⁷ wilde een extra benefit aanbieden aan zowel nieuwe als vaste medewerkers én een gezonde lifestyle stimuleren. “Zo’n fiets van de zaak maakt

⁷ Bron: Hellorider

*het toch aantrekkelijker om voor jou als werkgever te kiezen of te blijven kiezen.”
Werknemers die meer dan een jaar bij SuitSupply werken komen in aanmerking
voor het voordelig leasen van een fiets. SuitSupply draagt zelf bij aan de
leasekosten en heeft er daarnaast voor gezorgd dat medewerkers op de dagen
dat ze niet op de fiets komen, gewoon hun reiskosten kunnen declareren. Onder
het nieuwe pand aan de Zuidas heeft SuitSupply een prachtige fietsenstalling met
toilet, douches en kluisjes voor kleding, bagage en de batterij van de e-bike.*
